

A 2013. évi „Minőség-Innováció” pályázat eredményei

Stockholmban átadták a Nemzetközi Minőség-Innováció 2013 Díjakat

A Finn Minőségügyi Társaság koordinálásával Finnország mellett a résztvevő országok (Cseh Köztársaság, Észtország, Lettország, Magyarország és Svédország) nemzeti minőségügyi szervezetei most hetedik alkalommal hirdették meg a 2013. évi „Minőség-Innováció” pályázatot.

A díjnyertesek kiválasztása a benyújtott pályázatok szigorú, de mindenki számára transzparens kritériumok szerinti értékelésén alapult, ami kiterjedt azok újszerűségére, használhatóságára, a vevői és a társadalmi orientáció figyelembe vételére, valamint a hatásosságra. A független szakértőkből álló nemzeti bíráló bizottságok a pályázatok alapos egyéni és konszenzusos értékelése alapján javaslatot tettek az egyes kategóriákban a díjnyertesekre. Az összefoglaló értékelések és az indoklások alapul szolgáltak és segítettek a nemzetközi zsűrit a díjnyertesek meghatározásában. A nemzetközi zsűri elnöki tisztét *Prof. Yrjö Neuvo*, az Aalto Egyetem Mérnöki Karának kutatási igazgatója töltötte be.

A díjátadási ünnepség 2014. január 20-án Stockholmban a Modern Művészetek Múzeumában került megrendezésre. A nagyszabású rendezvényt a svéd kormány által támogatott Svéd Minőségügyi Intézet bonyolította le. A felelős innovációk nemzetközi versenyét, valamint a díjkiosztó ünnepséget a Deloitte szponzorálta. Valamennyi résztvevő ország nagykövete megjelent a díjátadáson, közöttük *Makkay Lilla*, Magyarország rendkívüli és meghatalmazott nagykövete. Nagy számban vettek részt a rendezvényen és az azt követő gálavacsorán a svéd és finn ipari nagyvállalatok, egyetemek, valamint kutató intézetek első számú vezetői is.

A díjnyertesek képviselői, akik az ünnepségen és az azt követő gálavacsorán térítésmentesen vehettek részt, lehetőséget kaptak pályázatuk bemutatására. A díjak kiosztása előtt 5 színvonalas előadás hangzott el a mintegy 200 résztvevő számára, amelyet jól moderált panel vita követett. Az előadók közül külön kiemelendő *Charlotte Brogren*, a Vinnova, a Svéd Kormány Innovációs Ügynökségének vezérigazgatója, aki a svéd kormány innovációs politikáját és annak támogatási rendszerét ismertette.

A finn köztársasági elnök, *Mr. Sauli Niinistö* által aláírt okleveleket a Riksdag, a Svéd Parlament elnöke, *Per Westerberg* adta át. A közel 300 beérkezett pályázat közül 19 pályázat kapta meg a 2013. évben az egyre nagyobb elismerést jelentő „Minőség-Innováció” díjat. Nagy sikert jelent,

hogy a Magyarországról beérkezett összesen 14 pályázat közül 2 innováció díjnyertes lett.

Az „Innovációk Innovációja” nemzetközi nagydíjat a finn Stick Tech Oy részvénytársaság nyerte el az „everX Posterior” kifejlesztéséért, ami egy rostokkal merevített, a fogállomány (dentin) pótlására tervezett, több komponensből álló anyag. A felelős innovációk nemzetközi kategóriájának díját a finn Espoo városnak ítélték oda az Energiatietopalvelu (tudatos energiaszolgáltatás) elnevezésű számítógépes programjáért, ami lehetővé teszi a különböző energiátípusok összehasonlítását azok számára, akik a megújuló energiaforrásra való áttérést fontolgatják.

A díjátadást követő napon a résztvevő országok minőségügyi szervezeteinek vezetői megvittatták és igen pozitívan értékelték az eddig rendkívül sikeresnek bizonyult „Minőség-Innováció” pályázati rendszert és egyhangú döntést hoztak a folytatásról. A nemzetközi jelleget az fogja erősíteni, hogy a jelentkező országok közül Izrael és Kazahsztán kapott felvételt, mivel a koordinátori szerepkört ellátó Finn Minőségügyi Szervezet csak 2 új ország felvételét és felkészítését tudja felvállalni. Egyhangú határozat született arról is, hogy az első értékelési kör és a díjkiosztás 2014-ben nemzeti hatáskörbe kerül. A nemzetközi innovációs díjakról, amelyek a nemzeti díjazottak közül kerülnek majd ki, továbbra is a nemzetközi zsűri dönt. Egyúttal felkérték az EOQ MNB elnökét, hogy Helsinki és Stockholm után a díjkiosztó ünnepséget az EOQ MNB kormányzati támogatással Budapesten rendezze meg.

A 2013. évi Minőség-Innováció pályázat díjnyertesei országok és kategóriák szerint a következők:

POTENCIÁLIS INNOVÁCIÓK

GreenBead OÜ

Észtország

Innováció: Reusable Laundry Agent

A GreenBead kifejlesztette a világ első újrahasznosítható biológiai mosodai hatóanyagának technológiai koncepcióját. A GreenBead olyan ígéretes megoldást alkalmaz, ami kombinálja a nano- és a biotechnológiát. Ennek alapját azon nanomágnesek képezik, amelyek lehetővé teszik a bioaktív komponensek aktivitásának védelmét és szabályozását. A bioaktivitás fokozása mellett ez a hatóanyag egyszerű módon újra összegyűjthető a mágnesesség felhasználásával.

Volvo Trucks Co

Svédország

Innováció: Volvo Dynamic Steering

A Volvo Dinamikus Vezetés egy szabadalommal védett elektronikus-hidraulikus targonca vezetés, ami lehetővé teszi a vezető számára a biztonságosabb és fizikai erőfeszítéseket nem igénylő irányítást. A Volvo Dinamikus Vezetés megoldás a hidraulika és az elektronika összekapcsolásával javítja a vezető biztonságát. A megoldás növeli a jármű jobb manőverező képességét, továbbá a vezető személy jobb munkakörnyezetét.

FELELŐS INNOVÁCIÓ

Espoo város

Finnország

Innováció: Energy Information Service

Espoo város kifejlesztett egy net alapú szolgáltatást, ahol a felhasználók (pl. Espoo város lakosai, egy házfelügyelő, egy megújuló energiát hasznosító készülék gyártója, továbbá egy ingatlan-tulajdonos vagy egy befektető) összehasonlítást végezhetnek a különböző energiaformák költségei és előállítási lehetőségei között. Az energia információs szolgáltatás a napenergia elemzésén alapul, amihez lézeres szkennelési megoldást alkalmaznak.

MIKROVÁLLALATOK

G&G and Companions Ltd.

Magyarország

Innováció: Inspection of the Elements of the Constructional Metal Scaffolding System

Az innováció lehetővé teszi az épületek állványozásának helyszínen történő minőségi és biztonsági értékelését a használatba vétel előtt. A kialakított mérési megoldások alkalmasak minden, az Európai Unióban alkalmazott épület állványozási rendszer vizsgálatára. Ezzel a módszerrel és felszereléssel lehetővé válik az ellenőrzés lefolytatása az építkezés helyszínén. Ha a vizsgált állványzat minden értéke megfelel az előírásoknak, tanúsítványt kap.

SSK i Uppsala AB

Svédország

Innováció: Hoppet

Az innováció egy kognitív és viselkedés tréning a való életben, egy kezelési módszer szociális problémákkal küszködő fiatalok számára. A Hoppet kezelési módszer a beteggondozás helyett a tanulásra és az oktatásra helyezi a hangsúlyt, ezáltal csökkentve az orvosi kezelés iránti igényt és bevonva az egész családot. Az innováció jó ered-

ményeket mutat, többek között az orvosi kezelés időtartamának felére csökkentése által.

Stick Tech Oy

Finnország

Innováció: everX Posterior

Az innováció egy merevítő rostanyag a fogak kezeléséhez. A termék lehetővé teszi olyan műanyag tömések előállítását, amelyek törési szilárdsága legalább azonos a természetes fogak és a kerámiai anyagok törési szilárdságával. Az innovatív termék alkalmazása költségmegtakarítást tesz lehetővé és javítja – a fogak jó higiéniai állapota által – a kezeltek általános egészségi állapotát.

Trakais Rotors Ltd.

Lettország

Innováció: Crazy Roller MTN and H2O

A Crazy Roller MTN egy guruló szórakoztató berendezés síparadicsomokba és kalandparkokba. A tapasztalatok és a biztonság ötvözésével a guruló berendezés lejtős dombokon kielégíti a szórakozás és az adrenalin iránti igényeket. A különleges technikának köszönhetően a Crazy Roller környezetbarát, mivel annak felállítása nem veszélyezteti a dombok felszínét.

Z2B Ltd.

Lettország

Innováció: Lude – Design with Good Karma

A Lude projekt az idős állampolgárok foglalkoztatásával, továbbá az alacsony jövedelmű lett nyugdíjasok társadalmi problémájával foglalkozik. A projekt célja az idős, illetve a közvetlenül nyugdíj előtt álló emberek pszichológiai problémáinak enyhítése tekintettel arra, hogy a lett munkaerőpiac leginkább fiatalokat alkalmaz. A projekt környezeti kérdéseket is megold, mivel a takarókat és a plédeket textilipari hulladékokból és használt ruházatból állítják elő.

KIS- ÉS KÖZÉPVÁLLALATOK (SMEs)

Europ Assistance S.R.O.

Cseh Köztársaság

Innováció: WebInvoicing System for the Europ Assistance

A WebInvoicing az Europ Assistance ellátási lánc rendelkezésére álló új online eszköz, ami gyors és átlátható jelentést tesz lehetővé a szolgáltatásokról és a szolgáltató szervezet számlázási rendszeréről, továbbá gyors és pontos információt nyújt az ügyfelek számára. A WebInvoicing alapvetően megváltoztatta az elektronikus számlázás kommunikálásának módját a szolgáltatók és az Europ Assistance között.

Förskoleteamet Helianthus

Svédország

Innováció: Preschools on Wheels

A guruló iskolaelőkészítő egy óvodai autóbusz, ami saját konyhával, WC-vel és minden mással rendelkezik, ami egy óvodában megtalálható. Ez az innovatív gondolat egyrészt megoldja az óvodai helyhiányból eredő problémákat, másrészt új dimenzióval gazdagítja a gyermeknevelés fejlesztési lehetőségeit. A mobil iskolaelőkészítő megteremti az új pedagógia előfeltételeit a természet és a kultúra oldaláról egyaránt. A buszok napelemei lehetőséget kínálnak a nevelőknek, hogy már az óvodában megkezdjék a gyerekek megfelelő hozzáállásának kialakítását a fenntarthatósághoz.

Icosagen OÜ

Észtország

Innováció: Golden Egg Technology

Az Icosagen házi baromfi tesztek segítségével kifejlesztette az innovatív „Aranytojás Technológiát” a poliklonális antitestek generálásához. A csirkék védettségének kialakítása az immunizációs protokoll segítségével történik, de a poliklonális antitesteket a tojásokból izolálják mellőzve az állatkínzás minden változatát. Az Icosagen jelentős változtatásokat és fejlesztést eredményezett a hagyományos protokollokban, még hatékonyabbá téve azokat, miközben az új technológia által létrehozott antitestek az eddigieknél specifikusabbakká váltak.

Lymed Oy

Finnország

Innováció: Lymed 3D Sense

Az innováció lényege a sportolók és az állatok érzékszervi integrációs rendellenességeinek kezelése orvosi-műszaki öltözék segítségével. A támogató öltözék funkciója a testtartás és a mozgás érzékelésének megerősítésén, továbbá a mély érzékelő képesség felkeltésén alapul. A sportolók orvosi-műszaki támogató öltözéke javítja a testi tudatosságot és az izomtónust, amellest hozzájárul a sérülések megelőzéséhez korrigálva a helytelen testtartást.

Unicomp Informatikai Kft.

Magyarország

Innováció: Grainpatrol Grain Probe

A GrainPatrol komplex megoldást kínál a betakarítás után betárolt gabona tárolási feltételeinek figyelemmel kísérésére. A kifejlesztett rendszer olyan szondákból áll, amelyek egy speciálisan megtervezett műanyag tartozékban számos nedvességmérő érzékelőt (szenzort) tartalmaznak, melyek vezeték nélkül automatikusan továbbítják a mért értékeket egy szerverhez, ahol azokat tárolják és értékelik a beavatkozás eldöntéséhez. A GrainPatrol lehetővé

teszi nagyobb gabonátárolási veszteségek elkerülését.

KÖZSZOLGÁLATI ÉS NONPROFIT SZERVEZETEK

Barn och ungdomspsykiatrin i Uppsala

Svédország

Innováció: Intensive Contextual Treatment of Self Harming Behavior

Ez az innovatív modell új lehetőséget kínál az önvészélyes és/vagy öngyilkosságra hajlamos magatartást tanúsító fiatalok kezelésére. A tudományos bizonyítékok és a kezelésben részesítendő fiatalok sajátos ismeretvilágának újszerű kombinálásával ez az innovatív modell egyedülálló megoldást nyújt a kezelték számára, miközben a közösség egésze szempontjából költségmegtakarítást tesz lehetővé.

State Limited Liability Company (SLLC) "Latvijas Vēstnesis".

Lettország

Innováció: Latvian Legislation Portal - likumi.lv

A likumi.lv weblap kifejlesztésének célja az volt, hogy a nagyközönség számára könnyebben elérhetővé és felhasználhatóvá tegye a törvényeket és a jogszabályokat. Az innováció új lehetőségeket biztosít a jogszabályok kereséséhez (pl. dátum vagy státusz szerinti keresés, hatályban van-e az adott jogszabály vagy érvénytelen stb.). Tekintettel arra, hogy az érdeklődés középpontjában az egyén jogaival kapcsolatos tudatosság növelése áll, ez az innovációs megoldás egyedi hozzáférést biztosít a törvényekhez, segítve az aktív civil társadalom kibontakozását.

The Finnish Forest Centre - Suomen metsäkeskus

Finnország

Innováció: Elektronikus szolgáltatás erdőtulajdonosok és erdészetek részére

A Finn Erdészeti Központnak ez az online szolgáltatása azonos információval látja el az erdészeti ágazatban dolgozókat és az erdőtulajdonosokat, egyedülálló elérést biztosítva nemzetközi szinten is. A szolgáltatás révén az erdőtulajdonosok nyomon tudják követni az állomány növekedését a saját erdejükben, megbecsülhetik az állomány értékét, megállapíthatják az intézkedés szükségességét és a termőhelyeket, továbbá megtervezhetik az erdészeti munkákat és a hozzávetőleges költségeket. Az elektronikus alkalmazás segítségével mind az erdőtulajdonosok, mind pedig az erdészeti szolgáltatást nyújtók újszerű módon használhatják fel az erdészeti adatokat.

NAGYVÁLLALATOK

Metsä Fibre Oy

Finnország

Innováció: Botnia NordicPlus

A Botnia NordicPlus egy újszerű, poliszulfidos főzési folyamattal előállított puhafa pép, amely hozzáadott értéket nyújt a felhasználók számára. Ez az innováció megkérdőjelezi a pépekre kidolgozott minőségi kritériumok régi koncepcióit. A hagyományos péphez képest a PS pép jobb nyújtószilárdsággal és feszeséggel rendelkezik, amellyel csökkenti az őrlés iránti igényt. A vállalati kutatás és termékfejlesztés újszerű kritériumokat eredményezett a pép minőségére.

Ponsse Oy

Finnország

Innováció: Scorpion Harvester

A kifejlesztett aratógép olyan újszerű tulajdonságokkal rendelkezik, ami támogatja a vezető és a technika kapcsolatát (ergonómia). A vezetés munkafeltételeinek javítása mellett sikerült megvalósítani az ideális működési hatékonyságot és

növelni a gép műszaki megbízhatóságát. A karbantartások közötti időtartam sikeresen megduplázódott, ennek köszönhetően jelenleg ez az aratógép igényli a legkevesebb karbantartást.

Volvo Car Customer Service (VCCS)

Svédország

Innováció: Volvo Car Customer Service Lean Knowledge Intensive & Staff Innovative Team Production System

Itt egy folyamat innovációról van szó: a Volvo Gépkocsi Ügyfélszolgálat innovatív példát szolgáltat egy olyan termelési rendszerre, amely a Lean rendszerre, a minőségre, a hatékonyságra és a munkatársak bevonására helyezi a fő hangsúlyt. A szervezet bemutatja, hogyan képes a rendszer a vállalati teljesítmény megszilárdítására azáltal, hogy javítja az érték hozzáadott érték növelését biztosító folyamatokat és a folyamatszabályozás elveit. Az innovatív megoldás bevezetése által a termelékenység 5-10%-al, a hatékonyság pedig 10-15%-al növekedett.

Dr. Molnár Pál

A minőségfejlesztés tudománya – az egészségügy forradalma

Mindannyian tisztában vagyunk korunk legégetőbb egészségügyi kihívásaival:

- Számtalan betegséggel küzdő, korosodó népesség.
- A betegek biztonsága.
- Az egészségügyi ellátáshoz való hozzáférhetőség.
- Növekvő lehetőségek, növekvő követelmények.
- Megváltozott hatalmi viszonyok.
- Az egészségügy finanszírozási rendszere.

A szemléletmód változását tekintve azonban pozitív trendek is mutatkoznak. Az ügyfél (jelen esetben a beteg, a páciens) szerepe egyre nagyobb mértékben aktivizálódik: immár nem csak együttműködő partner és munkatárs, hanem értékteremtő is a gyógyítás folyamatában. Különösen igaz ez a mozgásszervi megbetegedések, a cukorbetegség (diabetes) és a szülés vonatkozásában. Korábban nem tapasztalt nyíltsággal kerül előtérbe ugyanakkor a kiváló eredményekre és a fejlesztési lehetőségekre való törekvés, ami elsősorban a nyíltságnak és a minőségügyi ismeretek alkalmazásának köszönhető.

A korábbi, szigetszerűen elkülönült specializáció lassan átadja a helyét az értékteremtő folyamatokra hangsúlyt helyező integrált szemléletnek. Az általános megfigyelések szerint ugyanis a szakosodás csak bizonyos határokon belül növeli a hatékonyságot és a minőségi színvonalat; e határokon kívül azonban már csak az orvosszakértői munka integrációja képes biztosítani a továbbfejlődést. Az egészségügy területén a szakosodás csodákra képes: gondoljunk csak a tüdőbetegek vagy a rákos betegek kezelésére, gondozására. Az integráció viszont összességében még nem elég fejlett az egészségügyben: csak most kerülnek előtérbe például a több diszciplínát érintő, ún. kereszt-funkcionális munkacsoportok, teamek, valamint a vezetők, illetve a társosztályok vezetőinek együttműködési felelőssége.

Paradigmaváltásra van szükség, amit elméletileg jól alátámaszt Deming kimeríthetetlen munkássága. Be kell vezetni az egészségügy területére a komplex és érzékeny adaptív kibernetikai rendszereket. Nem elég csupán a folyamat szórásának csökkentése, hanem kreativitásra és önfejlesztő folyamatokra van szükség. Mindenekelőtt kreatív szaktudás várható el az egészségügy területén dolgozó munkatársaktól, amit pszichológiai téren az önállóság és a motiváció egészíthet ki.

Svédországban Nemzeti Platformot hoztak létre a javítás és a fejlesztés tudományos alapokra helyezéséhez. Ez a platform összefogja a szakmai társaságokat az egészségügy terén, hogy közös nemzeti megoldást keressenek az állandó fejlesztésre, amit azután az orvosok, az ápolószemélyzet, a gyógytornászok, a diétetikusok és más egészségügyi szakemberek képzésének szerves részévé tesznek. Ugyanakkor az orvosok továbbképzésében már ma is kötelezően oktatják a minőségfejlesztési projekteket, mivel valószínűleg ez lesz a jövő útja.

A javítás-fejlesztés külön tudományággá női ki magát az egészségügy területén is.

Sok-sok javító kezdeményezésnek lehetünk ugyan tanúi az iparban, ahol jól megtanulták ezt a leckét – de vajon hogy állnak a fejlődés és javítás külön tudományként való kezelésével? És a Deming-féle Mély Tudással? És ezek hasznosításával? Talán megérjük még, hogy a jövőben az ipar az egészségügyhöz jár majd tanulni!

A bölcsességhez vezető út Piet Hein szerint sima és egyszerűen kifejezhető:

„Botlás, csalódás és melléfogás újra meg újra, de egyre kevesebb és egyre ritkábban.”

Prof. Bo Bergman